

3836669 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ; วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์)

ศัพท์สำคัญ : โปรแกรมสุขศึกษา / พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

จิตชนก หัสดี : การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค ร่วมกับแนวคิดในการสร้างพลังในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ของกลุ่มนายทหารชั้นประทวน กรมพลธิการทหารบก จังหวัดนนทบุรี (The Application of The Protection Motivation Theory with Empowerment Model in Development Preventive Behavior Against Hypertension of The Non-Commissioned Officer, Quartermaster Department Royal Thai Army in Nonthaburi Province) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : บุญยง เกี่ยวการค้า Dr.P.H. นิรัตน์ อิมามี Ph.D., ชาญชัย ชามะรัต M.S.P.H. 225 หน้า. ISBN 974-589-491-5

โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคไร้เชื้อเรื้อรัง รักษาไม่หาย แต่สามารถควบคุมและป้องกันได้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุขศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ของกลุ่มนายทหารชั้นประทวนโดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค ร่วมกับแนวคิดการสร้างพลังมาเป็นแนวทางกำหนดกิจกรรมสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นายทหารชั้นประทวน กรมพลธิการทหารบก อายุตั้งแต่ 40-60 ปี มีภาวะความดันโลหิตสูงแบบกำกวม ไม่ได้รับยาและไม่มีภาวะแทรกซ้อน เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 50 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 48 คน ได้จัดกิจกรรมในกลุ่มทดลอง เป็นเวลา 12 สัปดาห์ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 3 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง ระยะติดตามผลและหลังการทดลอง แล้ววิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ,ค่าเฉลี่ย,ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, Student's t-test, Paired Samples t-test, Pearson's Product Moment Correlation และ Chi-square

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีการรับรู้ความรุนแรง มีการรับรู้โอกาสเสี่ยง มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความคาดหวังในผลลัพธ์ของการมีพฤติกรรมป้องกันโรค มีความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมป้องกันโรคและมีพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ดีวก่อนการทดลองและดีวกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อีกทั้งยังพบว่า การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรค ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการมีพฤติกรรมป้องกันโรคมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมป้องกันโรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมป้องกันโรค ประวัติการสูบบุหรี่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดโปรแกรมสุขศึกษา มีการเปลี่ยนแปลง ด้านการรับรู้ ความคาดหวัง ความตั้งใจและพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงดีขึ้น ซึ่งโปรแกรมสุขศึกษานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มทดลองได้